

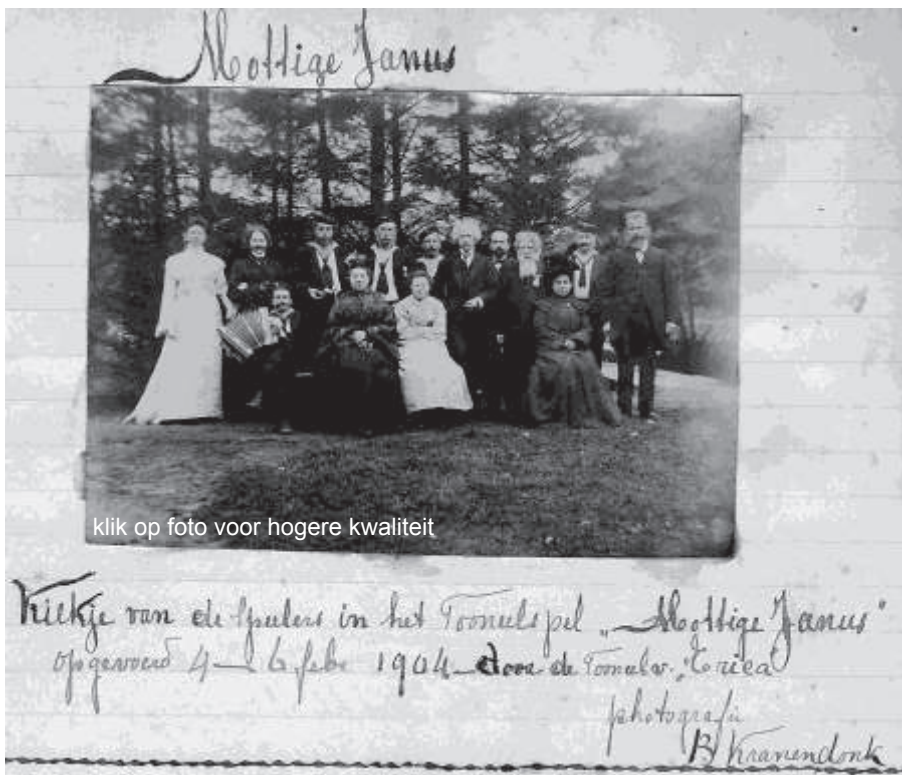
Het was gezellig en druk op die zaterdagmiddag en -avond van 15 november 2014 in “Ons Dorpshuis” op de grens van Wilhelminaoord en Frederiksoord. Daar vierde de toneelvereniging “Erica” haar 125-jarig bestaan.

’s Middags was er een feestelijke bijeenkomst voor genodigden waar - na het openingswoord door voorzitter – het oudste nog levende lid van de vereniging mevr. Wopkje Mulder-Bekhof (86) uit Heerenveen de tentoonstelling “Erica 125 jaar” opende. Mevr. Mulder werd in 1945 als 17-jarig meisje lid van de vereniging. De tentoonstelling, bestaande uit historische foto’s, toneelboekjes, rekvisieten, notulen en andere geschriften, gaf een goed beeld van de historie van de vereniging. Aan het eind van de middag ging men aan tafel voor een “koloniaal buffet”.

’s Avonds was er de feestelijke avond, die vrij toegankelijk was voor iedereen. Twee eenakters werden opgevoerd, voor de pauze een klucht door oud-leden, na de pauze kregen de nu actieve spelers de kans om hun acteerkunsten te laten zien. Beide deden dat op voortreffelijke wijze.

“Erica”

De vereniging liet zich indertijd inspireren door het heideplantje *Erica Tetyralix*, een plantje dat in wijde omgeving veel voorkomt, vertelt Wobbien Elshof, spelend lid sinds 1978. *Erica* is ook het plantje dat vaak wordt vertrapt maar dan steeds weer opgroeit. Misschien passend bij de vereniging die ook veel hoogte- en dieptepunten heeft gekend. Dat laatste kenmerkte zich dan door het gebrek aan spelers, hoofdzakelijk mannen. Dat probleem speelt nu niet meer, maar jonge mannen zijn nog steeds welkom, aldus secretaris Lammie Roffelsen, die ook bij het gesprek aanwezig was.

“Kiekjes van de spelers” in twee toneelstukken die door ‘Erica’ werden uitgevoerd.

Boven: ‘De mottige Janus’ (1904): staand vlnr. mej. R. Spikman, mej. P. Doodhagen, dhr. H. Spikman, dhr. L. Spikman, dhr. W. Holl, dhr. B. Kranendonk, dhr. De Greeff (voorzitter), dhr. J.G.C. Eger, dhr. J. van Twuyver, dhr. G.J. Ellerbroek (gast). Zittend vlnr: dhr. Junius (gast), mevr. F. Hoorn, mevr. J. Nobbe, mevr. F. Hoorn.

Rechts: ‘Drama ‘t Scheepje’ (1906): vlnr: Dhr. B. Kranendonk, mevr. J. Nobbe, dhr. Hilke-meyer, dhr. A.J. Bult, mevr. C. Stuiver, dhr. H. Spikman, mevr. P. de Wendt.

Haar geschiedenis

Het verhaal begint in 1861. Twee mannen, ds. Johannes Cannegieter (1820-1901) en de heer Willem van Enst jr. (1830-?), opzichter der gebouwen van de Maatschappij van Weldadigheid, richtten in Frederiksoord het reciteergezelschap¹ “de Vriendschap” op. Van meet af zijn de doelen hoog gesteld. Men beperkte zich niet tot de gebruikelijke voordrachten en zangstukjes maar men durfde het ook aan “dramatische voorstellingen” in het repertoire op te nemen. In Drenthe was het één van de eerste verenigingen, die zich waagde aan deze vorm van toneelspelen.

klik op foto voor hogere kwaliteit

Onderwijs en cultuur stonden altijd hoog aangeschreven bij de Maatschappij van Weldadigheid, vandaar. Op Tweede Kerstdag 1862 werd in het logement “Frederiksoord” de eerste voorstelling gegeven. De Drentsche Courant stak haar loftrumpet uit. *“Ook over 't smaakvol ingerigte toneel en de schoone muziek was iedereen tevreden,”* zo scheef de courant.

Taboe

Het voorbeeld van Frederiksoord vond navolging. In 1862 werd in Wilhelminaoord het reciteercollege “Concordia” opgericht.

In 1867 besloot men tot een fusie en wel onder de naam van rederijderskamer “Generaal van den Bosch.” In 1873 zag men zich geconfronteerd met een schuld van liefst f 45,-. Op een verzoek aan de Maatschappij van Weldadig-

De spelers in 2015: Vlnr. Sandra Wessels, Wobbien Elshof, Tonnie Leonhardt, Egbert Urff, Jan de Lange, Lammie Roffelsen en Jan Hilbrink. Op de foto ontbreken Gerjanne Steenbergen en Remco Wiegman.

is zij deelnemer aan de “Kolonistendag”, die eens in de vijf jaar wordt georganiseerd. De volgende keer is dat in 2018, wanneer het 200-jarig bestaan van de Maatschappij van Weldadigheid wordt gevierd. Zij voert dan een aantal historische stukken op. Er zijn verder geen leden of donateurs. De spelers verzorgen zelf de decors, kleding en grime. Drama-docent aan de PABO Meppel, Rob van der Ree uit Dwingeloo, is de regisseur. Het enthousiasme onder de leden is onverkort groot, zo vertellen de dames Roffelsen en Elshof.

Wij wensen de jubilaris nog heel veel goede jaren toe.

Tiemen Stuiver

¹ Een reciteergezelschap houdt zich bezig met “*het uitsluitend ten gehore brengen van voordrachten en zangstukjes.*” De naam reciteergezelschap is daarom enigszins misleidend omdat het gezelschap ook toneelvoorstellingen opvoerde.

² Zie ook Kerspelstokkies nr. 34, waar bij het interview met dr. A. de Vries zijn naam ook wordt genoemd als een van de meest kleurrijke mensen uit het dorp.

Bron:

*Interview met Lammie Roffelsen en Wobbien Elshof

*Een steen in de vijver door L. Lambregts